

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาค
ตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน
GUIDELINES FOR A LEARNING MANAGEMENT SUSTAINABLE RESPONSE TO THE
EMERGENCE OF SOFT POWER IN THE EASTERN ECONOMIC CORRIDOR (EEC)
IN CHACHOENGSAO PROVINCE

¹เยาวิตา เสี่ยวเส็ง Yaowatida Siewseeng ²วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน Wanphen Burusungnoen
³ชนม์ภูพจน์ รักลีลาวจน์ Chontaphat Rakleelawat ⁴นงลักษณ์ ภิญโญ Nongluk Pinyo
¹สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา Chachoengsao Provincial Education Office, Thailand
²สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education, Thailand
^{3, 4}สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา Chachoengsao Provincial Education Office, Thailand
Corresponding Author E-mail: yaowatida13@gmail.com

Article Received: September 02, 2025. Revised: December 21, 2025. Accepted: December 23, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน และ 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างยั่งยืน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการขับเคลื่อน Soft Power และผู้บริหารการศึกษาระดับนโยบาย รวมทั้งสิ้น 22 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างยั่งยืน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการขับเคลื่อน Soft Power และผู้บริหารการศึกษา รวมทั้งสิ้น 18 คน โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่มและแบบประเมินแนวทาง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา และใช้สถิติเพื่อประเมินแนวทาง คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดการศึกษา Soft Power ในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีการจัดการเรียนรู้ Soft Power 11 ด้าน ประกอบด้วย ด้านประเพณี ด้านการท่องเที่ยว ด้านอาหาร ด้านศิลปะ ด้านการออกแบบ ด้านกีฬา ด้านดนตรี ด้านหนังสือ ด้านภาพยนตร์ และด้านแฟชั่น ด้านที่เด่นชัดและเห็นเป็นรูปธรรมที่สุดคือด้านอาหาร และด้านประเพณี 2) แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 4 แนวทางคือ จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดเป็นสาระการเรียนรู้บูรณาการ และจัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้หรือกิจกรรมชุมนุม ผลการประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด

Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างยั่งยืนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ Soft Power, เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, ความยั่งยืน

Abstract

This research, titled “Guidelines for organizing learning that responds to the emergence of soft power in the Eastern Economic Corridor (EEC) area of Chachoengsao Province in a sustainable” aimed to 1) study the conditions and approaches to learning management that respond to the emergence of Soft Power in the Eastern Economic Corridor (EEC) Province, and 2) create and examine learning management approaches that respond to the emergence of Soft Power in the Eastern Economic Corridor Province, Chachoengsao Province, sustainably. The research methodology consisted of 2 steps: Step 1: Study the conditions and approaches to learning management that respond to the emergence of Soft Power in the Eastern Economic Corridor Province, Chachoengsao Province, sustainably. The target groups included 22 educational professional with an administrative position, local government representative responsible for soft power operations Step 2: Create and examine learning management approaches that respond to the emergence of Soft Power in the Eastern Economic Corridor Province. Chachoengsao Province in sustainable. The target group consisted of 4 school administrators, 3 lecturer in the curriculum and instruction department, 1 academic from the Ministry of Culture involved in promoting Soft Power, 3 soft power researcher, 4 executive at the Office of the Permanent Secretary, and 3 executives at the Educational Service Area Office and Provincial Education Office levels. The data collection tools included an interview form regarding the conditions and approaches to learning management that respond to the emergence of Soft Power in the Eastern Economic Corridor, Chachoengsao Province in a sustainable way, a focus group discussion record to examine the draft learning management approach that responds to the emergence of Soft Power in the Eastern Economic Corridor, Chachoengsao Province in a sustainable way, and an evaluation form for learning management approaches that respond to the emergence of Soft Power in the Eastern Economic Corridor, Chachoengsao Province in a sustainable way. Data were analyzed by content analysis, means, and standard deviations.

The results of the research found that: 1) the state of soft power education in Chachoengsao Province should integrate local wisdom, culture, and identity into the curriculum, along with developing teachers and inviting local experts to share their knowledge directly, providing opportunities for students to participate in creative activities that reflect cultural values, in collaboration with public and private sector networks. Use technology to disseminate knowledge and create continuous, sustainable learning, leading to the true

development of the area's Soft Power. We have developed learning management guidelines that respond to the emergence of Soft Power in the Eastern Special Development Zone, Chachoengsao Province, in a sustainable manner in 10 areas: tradition, tourism, food, art, design, sports, music, books, movies, and fashion.2) The learning management approach that sustainably responds to the emergence of Soft Power in the Eastern Economic Corridor (EEC), Chachoengsao Province, consists of four approaches: additional subjects, extra-curricular activities, integrated learning content, and activities that reduce study time and increase learning time or club activities. It focuses on integrating local wisdom and identity with practical learning, giving students opportunities to create works, demonstrate their potential, and extend towards sustainable development through the cooperation of teachers, communities, and network partners in all sectors. The overall analysis of the draft learning management approach that sustainably responds to the emergence of Soft Power in the Eastern Economic Corridor (EEC), Chachoengsao Province, was at a high level.

Keywords: Soft Power for Learning Management, The Eastern Economic Corridor, Sustainable

บทนำ

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2567) โดยมุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต การพัฒนาทุนมนุษย์ทุกช่วงวัยที่ผ่านมาได้มีความพยายามปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ทำให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น รวมถึงการส่งเสริมภาคีการพัฒนาเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาและการเรียนรู้มากขึ้น โดยเฉพาะการจัดการอาชีวศึกษาและการอุดมศึกษาในหลายรูปแบบ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়กรฐมนตรี, 2566)

นโยบายที่เป็นจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) ถูกบรรจุไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เป็นเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อาทิ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ พฤติกรรมเรียนรู้เพื่อเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2567) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาครูให้มีกรอบความคิดเติบโต ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยเฉพาะการเข้ามาของเทคโนโลยีดิจิทัลที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการรู้ดิจิทัลผ่านการจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนที่ใช้เทคโนโลยีและ

นวัตกรรมมาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้จะสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียน ให้มีทักษะการรู้ดิจิทัลไปพร้อมกับการเรียนรู้เนื้อหาสาระ เนื่องจากโลกยุคปัจจุบันมีความเชื่อมโยงถึงกัน ในเวลาอันรวดเร็วทั่วทุกมุมโลกและมีความหลากหลายทางบริบท ในการดำเนินชีวิต อีกทั้งยังมีความหลากหลายอย่างแท้จริง อาทิ ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ สีผิว ภาษา ศาสนา เพศ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ด้วยความหลากหลาย (ไพรัช สุขเกษม, 2567)

รัฐบาลไทยเร่งเดินหน้าแผนพัฒนา Soft Power ไทย ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566–2570) จัดตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ Soft Power แห่งชาติ ทำหน้าที่กำหนดทิศทางและขับเคลื่อนนโยบายตั้งหน่วยงาน Thacca – Thailand Creative Content Agency เป็นกลไกสะท้อนเสียงจากภาคเอกชนประกอบด้วย คณะอนุกรรมการ 12 คณะ ครอบคลุม แฟชั่น หนังสือ ภาพยนตร์ ละคร ดนตรี อาหาร กีฬา ศิลปะ ฯลฯ สมาชิกเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน รู้ปัญหาจริง และมุ่งมั่นพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของตน ซึ่งแผนพัฒนา Soft Power มี 3 ขั้นตอนสำคัญขั้นที่ 1 พัฒนาค้น ผ่านการบ่มเพาะทักษะสร้างสรรค์ เลือก 20 ล้านคนจาก 20 ล้านครัวเรือน ขั้นที่ 2 พัฒนาอุตสาหกรรม Soft Power ไทยในประเทศ เช่น อาหาร ภาพยนตร์ แฟชั่น เทศกาล และประเพณีไทย และขั้นที่ 3 ผลักดันอุตสาหกรรม Soft Power ไทยสู่เวทีโลก ด้วยความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนประเทศไทยมีทุนทางวัฒนธรรมและเอกลักษณ์เฉพาะ ทั้งอาหาร ศิลปะ วัฒนธรรม บันเทิง เพลง และการท่องเที่ยวสิ่งเหล่านี้จะถูกยกระดับเป็นพลังอ่อนที่สร้างภาพลักษณ์เชิงบวก เปิดโอกาสใหม่ และเป็นสินค้าส่งออกทางวัฒนธรรมของไทย (ธนกร วังบุญคงชนะ, 2565)

จังหวัดฉะเชิงเทรา ถือว่าเป็นอีกจังหวัดที่มีความพร้อมแบบครบเครื่อง ทั้งลักษณะและที่ตั้งของเมืองเป็นเมืองที่น่าอยู่ มีความพร้อมด้านการศึกษา เป็นแหล่งอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศ มีผลิตภัณฑ์ในชุมชนสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ช่วยให้ผู้ประกอบการในชุมชนมีรายได้ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนผ่านการบูรณาการด้านศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดฉะเชิงเทรา การพัฒนาพื้นที่เชิงเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของจังหวัดฉะเชิงเทรา นับได้ว่ามีศักยภาพเพียงพอต่อการพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพมีศักยภาพ และขีดความสามารถในการแข่งขัน ตามความต้องการของประเทศ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี โดยได้มีนโยบายที่จะส่งเสริมการค้า การลงทุน และการอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทและศักยภาพในแต่ละพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 10 เขตพื้นที่ของประเทศไทย โครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” รวมทั้งการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ที่ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดในภาคตะวันออก การนำ Soft Power เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถทำให้เกิดการขยาย เผยแพร่ สืบต่อค่านิยม วัฒนธรรมได้

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา มีภารกิจเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่างๆ ที่มอบหมาย และให้มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนางานด้านวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการในระดับจังหวัด ประกอบกับนโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะด้าน Soft Power ให้กับผู้เรียน จึงมีแนวคิดที่จะใช้กระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัย ศึกษา ค้นคว้าหาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัด

ฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีแนวทางจัดการเรียนรู้ในลักษณะ “Co-people” หรือความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน ชุมชน ผู้บริหาร และครูร่วมมือกันในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถที่หลากหลายให้ผู้เรียนมีเป้าหมาย และใช้ความคิดสร้างสรรค์ (Design Thinking) ในการสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อให้เกิด Soft Power รวมถึงการพัฒนากระบวนการศึกษาที่สร้างอาชีพให้กับผู้เรียนในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างยั่งยืน

1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1.1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ครูผู้สอน จำนวน 8 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน และอาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน

1.1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการขับเคลื่อน Soft Power ประกอบด้วย นักวิชาการการศึกษา ที่มีตำแหน่งระดับบริหาร จำนวน 1 คน นักวิชาการสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อน Soft Power จำนวน 1 คน นักวิจัยด้าน Soft Power จำนวน 1 คน และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับ Soft Power จำนวน 1 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน

1.3 การสร้างและการตรวจคุณภาพเครื่องมือ

1.3.1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview)

1.3.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปตรวจหาคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหาภาษาที่ใช้และนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งตามคำแนะนำ แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC)

1.3.3 ปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน โดยดำเนินการดังนี้ 1) ออกหนังสือจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักในสถานศึกษา หรือส่วนงานต้นสังกัด 2) นัดหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อลงพื้นที่สัมภาษณ์ 3) ลงพื้นที่สัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากผลการสัมภาษณ์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัด เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน

2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสนทนากลุ่ม คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญด้านการขับเคลื่อน Soft Power และผู้บริหารการศึกษา รวม 12 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.2.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบร่างแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน

2.2.2 แบบประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน 4 ด้าน ประกอบด้วย ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้

2.3 การสร้างและการตรวจคุณภาพเครื่องมือ

2.3.1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อนำมาสร้างแบบประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน 4 ด้าน ประกอบด้วย ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ ซึ่งเป็นแบบประเมินเป็นมาตรประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ

2.3.2 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปตรวจหาคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหาภาษาที่ใช้และนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งตามคำแนะนำ แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC)

2.3.3 ปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) และแบบประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลผลการสนทนากลุ่มโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

2.5.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน โดยแปลผลจากค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2560)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน

1.1 สภาพการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน

การศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษา Soft Power ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ยังค้นพบประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการพัฒนา Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอย่างยั่งยืน ควรเริ่มจากการบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับ Soft Power ลงในหลักสูตรรายวิชาต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเอกลักษณ์ของพื้นที่ นอกจากนี้ควรมีการจัดอบรมและพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางการสร้าง Soft Power อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการเชิญปราชญ์ชาวบ้านหรือวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเข้ามาให้ความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์แก่ผู้เรียนโดยตรงเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในบริบทท้องถิ่น อย่างลึกซึ้ง อีกทั้งควรส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ฝึกทักษะการสื่อสาร และสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนคุณค่าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น ซึ่งจะเป็พื้นฐานสำคัญในการพัฒนา Soft Power อย่างยั่งยืนในระยะยาว การปลูกจิตสำนึกตั้งแต่เด็กใช้ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ส่งเสริมภูมิปัญญา ส่งเสริมพื้นที่เอกลักษณ์ไทย ฉะเชิงเทรา มีอะไร สินค้าอะไร การเดินทางแหล่งเรียนรู้ใกล้บ้าน ชุมชน อาหารแปรรูปเป็นครัวของโลก ต้องได้รับการส่งเสริมพัฒนา และต่อยอดให้มีกิจกรรมทุกกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ มีภาคีเครือข่ายจากหน่วยงานต่างๆ ทุกหน่วยงาน ทุกองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ต้องเข้ามามีส่วนร่วม ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อเพิ่มประสบการณ์ ทักษะในการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ หน่วยงาน ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาร่วมกัน สร้างการรับรู้ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเก็บรวบรวมแหล่งข้อมูล องค์ความรู้เกี่ยวกับ Soft Power เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา และยั่งยืน จึงนำไปสู่การกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืนต่อไป

1.2 ผลการศึกษาแนวการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน

1.2.1 ด้านประเพณี แนวทางการจัดการเรียนรู้ Soft Power ด้านประเพณี สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา ที่เกี่ยวกับเรื่องของประเพณีขึ้นเขาเผาข้าวหลาม เป็นบูรณาการเข้าไปในรายวิชาต่างๆ โดยเฉพาะวิชาการงานอาชีพมีความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดโครงการและเชิญปราชญ์ท้องถิ่นมาให้ความรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนออกแบบนวัตกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยวิเคราะห์ปัญหาของนักท่องเที่ยว เช่น การสร้างแผนที่ท่องเที่ยวหรือประชาสัมพันธ์เทศกาลตลอดปี

1.2.2 ด้านท่องเที่ยว แนวทางการจัดการเรียนรู้ Soft Power ด้านท่องเที่ยว สถานศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทราเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยพาผู้เรียนลงพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชนผ่านการพูดคุยและกิจกรรม บทบาทสมมติ (Role-playing) เป็นไกด์หรือผู้ประกอบการ "ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทักษะภาษาจัดให้มีการฝึกฝนภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ ที่จำเป็น เช่น ภาษาจีน รวมถึงทักษะการบริการและการจัดการ

1.2.3 ด้านอาหาร แนวทางการจัดการเรียนรู้ Soft power ด้านอาหาร สถานศึกษาดำเนินการตามโครงสร้างหลักสูตร เน้นภาคปฏิบัติโดยใช้เทคนิค Project Based Learning จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัตถุดิบพื้นถิ่นสำคัญสำหรับประกอบอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดฉะเชิงเทรา เช่น ปลาช่อน มะม่วง ลูกจาก เพื่อให้ผู้เรียนออกแบบเมนูที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด และอาจนำไปสู่ Soft Power ใหม่ อาจมีใบประกาศนียบัตรรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นเครื่องหมายการันตีความสามารถและความคิดสร้างสรรค์

1.2.4 ด้านศิลปะ แนวทางการจัดการเรียนรู้ soft power ด้านศิลปะ สถานศึกษาควรมีการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีรายวิชาเพิ่มเติมทางด้านปะติมากรรม ศิลปะพื้นถิ่น และการออกแบบผลงานที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยเรียนรู้จากศิลปะที่พบเห็นในสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดฉะเชิงเทรา แล้วนำมาผสมผสานออกแบบเป็นผลงานที่มีความทันสมัยยิ่งขึ้น จัดกิจกรรมทัศนศึกษาและจัดเวทีแสดงศักยภาพ เช่น งานเปิดบ้าน หรืองานแสดงผลงานศิลปะในพื้นที่ชุมชน

1.2.5 ด้านการออกแบบ แนวทางการจัดการเรียนรู้ Soft power ด้านเกม สถานศึกษาสามารถบูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้เข้าใจบทบาทในอุตสาหกรรมเกม เน้นพัฒนาทักษะที่จำเป็น เช่น ทักษะการเล่นเกม การทำงานเป็นทีม ความเป็นผู้นำ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างความสนใจในสายงาน STEAM

1.2.6 ด้านกีฬา แนวทางการจัดการเรียนรู้ Soft power ด้านกีฬา กำหนดกีฬาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นเลือกกีฬาที่มีความโดดเด่นหรือเป็นที่นิยมในพื้นที่นั้น ๆ เช่น มวยไทย มวยตำบลจาก ปลา กัด หรือกีฬาพื้นบ้าน สร้างเรื่องราวเชื่อมโยงเรื่องราวของนักกีฬาในท้องถิ่นเข้ากับกีฬาที่ฝึกฝน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและความผูกพัน ใช้สื่อประชาสัมพันธ์ใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ สารคดีสั้น หรือภาพยนตร์เพื่อเผยแพร่เรื่องราวและเอกลักษณ์ของกีฬานั้น เป็นต้น

1.2.7 ด้านดนตรี แนวทางการจัดการเรียนรู้ Soft Power ด้านดนตรี ได้แก่ การจัดการหลักสูตรเฉพาะของแต่ละความถนัดของผู้เรียน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการแสดงดนตรีพื้นบ้าน การประกวดหรือเทศกาลดนตรีผู้เรียน เพื่อเป็นเวทีให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถและเผยแพร่วัฒนธรรม การใช้สื่อดิจิทัลใช้ช่องทางออนไลน์การจัดโชว์การแสดงดนตรีของผู้เรียนในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ

1.2.8 ด้านหนังสือ แนวทางการจัดการเรียนรู้ Soft power ด้านหนังสือ มีดังนี้ สถานศึกษาจัดโครงการส่งเสริมการอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน จัดกิจกรรมหลากหลาย ส่งเสริมผู้เรียนเข้าห้องสมุด มีการนำเสนอสำนวนไทยและจัดทำหนังสือเล่มเล็ก ส่งเสริมการจัดทำหนังสือเล่มเล็กที่บูรณาการคุณธรรม และวัฒนธรรมท้องถิ่น สถานศึกษาในจังหวัดส่งเสริมให้นำหนังสือประวัติศาสตร์เมืองฉะเชิงเทรามาเป็นสื่อการสอน และจัดงานวันพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) มุ่งเน้นการส่งเสริมทักษะภาษาและ

คุณธรรมควบคู่กัน โดยมีการบูรณาการการจัดทำหนังสือเล่มเล็กเข้าไปในรายวิชาสังคมศึกษา ฝึกผู้เรียนจัดทำหนังสือเล่มเล็กเพื่อลดการใช้เวลาบนสื่อออนไลน์จัดกิจกรรมฝึกคำศัพท์ผ่านเกมและการใช้พจนานุกรม เป็นต้น

1.2.9 ด้านภาพยนตร์ แนวทางการจัดการเรียนรู้ Soft power ด้านภาพยนตร์ ส่งเสริมให้สถานศึกษาส่งผู้เรียนเข้าร่วมการแข่งขันภาพยนตร์สั้น มีการสอนตัดต่อวิดีโอ คัดเลือกนักแสดง และถ่ายทอดเรื่องราวตามโอกาสในการแข่งขันหรือประกวดจัดเป็นกิจกรรมชมรม/ชุมนุม หรือกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สร้างความเข้าใจองค์ประกอบพื้นฐานของภาพยนตร์สั้น ในการเขียนบท การถ่ายทำ การตัดต่อ และการนำเสนอ ฝึกทักษะผ่านการปฏิบัติจริง บูรณาการกับวิชาภาษาและวรรณกรรม สังคมศึกษา (สารคดีท้องถิ่น) และศิลปะ (การออกแบบฉาก/เสื้อผ้า) จัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์สั้นที่ผู้เรียนสร้างขึ้นเอง

1.2.10 ด้านแฟชั่น แนวทางการจัดการเรียนรู้ Soft Power ด้านแฟชั่น สถานศึกษามีการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีวิชาที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบเสื้อผ้า (แฟชั่น) โดยนำผ้าสีด่อนมาบูรณาการออกแบบลวดลายต่างๆ และบูรณาการลวดลายของศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดฉะเชิงเทราลงในผ้าสีด่อนให้เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด จัดกิจกรรมเวทีแสดงศักยภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่งกายด้วยชุดพื้นเมืองในโอกาสสำคัญ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติร่วมกันทุกภาคส่วนทั้งจังหวัด สนับสนุนให้ผู้เรียนออกแบบลวดลายด้วยเทคนิคต่าง ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด โดยมีผู้เชี่ยวชาญถ่ายทอดความรู้ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้ทดลองทำงานจริงผ่านการจัดค่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างผลงานจริงบูรณาการผ่านกิจกรรมชุมนุมหรือชมรมเพื่อสร้างงานและรายได้

2. ผลสร้างและตรวจสอบแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน

2.1 ผลการสร้างแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน ไปใช้ในบริบทที่แตกต่างกันได้ จึงกำหนดแนวทางไว้ดังนี้

แนวทางที่ 1 การจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม สถานศึกษาสามารถนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา มาจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมหรือวิชาเลือกได้ โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนและความพร้อมของสถานศึกษา การพัฒนารายวิชาควรกำหนดคำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน และเชื่อมโยง Soft Power ให้ตรงประเด็น เช่น ด้านหนังสือ อาจใช้วรรณกรรมของพระยาศรีสุนทรโวหารเป็นสาระ การเรียนรู้ หรือด้านภาพยนตร์อาจเชื่อมโยงกับประวัติท้องถิ่นและสัญลักษณ์สำคัญของจังหวัด สำหรับด้านอาหารสามารถจัดเนื้อหาทั้งทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อสร้างทักษะจริง รายวิชาเหล่านี้ควรมอบหมายให้กลุ่มสาระที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบ เช่น ภาษาไทย กับ Soft Power ด้านวรรณกรรม ศิลปะ กับ Soft Power ด้านดนตรี หรือพลศึกษา กับ Soft Power ด้านกีฬา รายวิชาเพิ่มเติมจึงต้องสะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ทันสมัย และตอบสนองต่อความสนใจของผู้เรียนได้จริง

แนวทางที่ 2 การจัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร สถานศึกษาสามารถนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราไปจัดกิจกรรมในรูปแบบการประกวดโครงงาน การออกแบบนวัตกรรม

การจัดเวทีวิชาการ เวทีสมรณะ หรือกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ เช่น การแข่งขันดนตรี การออกแบบอิมกีฬาสี การจัดนิทรรศการ หรือการพัฒนาศึกษาแหล่งเรียนรู้ Soft Power ของจังหวัด เช่น วัดโสธรวราราม ตลาดน้ำบางคล้า หรือพิพิธภัณฑ์ภูมิพลอดุลยเดชฯ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงจากสถานที่จริงและผู้เชี่ยวชาญในชุมชน ซึ่งทำให้เกิดความภาคภูมิใจในประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น กิจกรรมอาจเชื่อมโยงกับการเรียนภาษาและการสื่อสาร เช่น การฝึกคำศัพท์ผ่านเกม หรือการสร้างสื่อดิจิทัลเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ตัวอย่างกิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น “แฟนพันธุ์แท้แปดริ้ว” “คลิปเรียลสั้นสร้างรายได้” หรือ “ดนตรีในสวนโรงเรียน” ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมเสริมควรพิจารณาการออกแบบที่ชัดเจน กำหนดกรอบสาระและการประเมินผล พร้อมเปิดโอกาสให้ปราชญ์ชุมชนและเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อสร้างความหลากหลายและความท้าทายให้แก่ผู้เรียน

แนวทางที่ 3 การจัดเป็นสาระการเรียนรู้บูรณาการ สถานศึกษาสามารถนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา ไปบูรณาการ Soft Power เข้าสู่สาระการเรียนรู้เป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจลึกซึ้งและใช้ความรู้ได้รอบด้าน สถานศึกษาสามารถบูรณาการภายในวิชา ระหว่างกลุ่มสาระ หรือข้ามสาระ เช่น การให้ผู้เรียนถ่ายทำสารคดีเกี่ยวกับสถานที่สำคัญของจังหวัด ซึ่งต้องใช้ทักษะจากคอมพิวเตอร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และศิลปะ หรือการสร้างละครประวัติศาสตร์เมืองแปดริ้วที่บูรณาการวิชาสังคมศึกษา ศิลปะ ดนตรี และภาษาไทย การบูรณาการนี้เน้นการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Project Based Learning) ผู้เรียนจะได้ฝึกคิด วิเคราะห์ วางแผน ทำงานเป็นทีม และแก้ปัญหา พร้อมทั้งสร้างชิ้นงานที่นำไปใช้พัฒนาอาชีพในอนาคต ครูผู้สอน ควรวิเคราะห์สาระในรายวิชาของตนเอง แล้วเชื่อมโยง Soft Power อย่างเป็นระบบ พร้อมกำหนดภาระงานและเกณฑ์ประเมินที่ชัดเจน หากเป็นการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระ ครูควรวางแผนร่วมกันเพื่อให้การจัดการเรียนรู้สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน วิธีการนี้ไม่เพียงช่วยลดภาระงานผู้เรียน แต่ยังเปิดโอกาสให้พัฒนาทักษะ ที่สอดคล้องกับบริบทจังหวัดได้จริง

แนวทางที่ 4 การจัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้หรือกิจกรรมชุมนุม สถานศึกษาสามารถนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา ไปจัดทำเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ หรือกิจกรรมชุมนุมที่สอดคล้องกับ Soft Power เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสิ่งที่ตนสนใจอย่างลึกซึ้ง ตัวอย่างเช่น การสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้เสมือนจริง การส่งเสริมการอ่านผ่านกิจกรรมห้องสมุดดิจิทัล การฝึกบทบาทสมมติเป็นมัคคุเทศก์ นักท่องเที่ยว หรือผู้ประกอบการเพื่อเสริมทักษะการสื่อสาร การบริการ และการแก้ปัญหา กิจกรรมยังสามารถเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ด้านภาษา เช่น ภาษาอังกฤษและภาษาจีน เพื่อรองรับการท่องเที่ยว หรือทักษะการจัดการ เช่น การวางแผน การเงิน และทรัพยากรบุคคล ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง เช่น การสร้างภาพยนตร์สั้นจากบทกวีหรือเรื่องสั้นที่เรียน การออกแบบฉาก เสื้อผ้า หรือลดเวลาผ้าพื้นเมือง การจัดเวทีแสดงผลงานในโรงเรียนและชุมชน รวมถึงการเข้าร่วมค่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรมเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนแสดงศักยภาพของตนเองเกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น และสามารถต่อยอดสู่ผลิตภัณฑ์หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ได้อย่างยั่งยืน

2.2 ผลการตรวจสอบแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างยั่งยืน ผลการวิเคราะห์ภาพรวมร่างแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.48, S.D.=0.03) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X}$ =4.61, S.D.=0.12) อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.57, S.D.=0.07) ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก และด้านความถูกต้อง ($\bar{X}$ =4.26, S.D.=0.07) อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาพรวมร่างแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างยั่งยืน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
ด้านความถูกต้อง	4.26	0.07	มาก	4
ด้านความเหมาะสม	4.46	0.06	มาก	3
ด้านความเป็นประโยชน์	4.61	0.12	มากที่สุด	1
ด้านความเป็นไปได้	4.57	0.07	มากที่สุด	2
ภาพรวม	4.48	0.03	มาก	-

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ Soft Power ในจังหวัดฉะเชิงเทรายังอยู่ในระดับเริ่มต้นและต้องการการพัฒนาอย่างจริงจัง โดยปัจจุบันมีความพยายามบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับ Soft Power เข้าสู่รายวิชาและกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ประจำจังหวัด อีกทั้งมีการจัดอบรมครูและการเชิญปราชญ์ท้องถิ่นมาถ่ายทอดความรู้ แต่ยังคงต้องการความต่อเนื่องและการสนับสนุนจากภาคีเครือข่ายในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโครงสร้างหลักสูตรและรูปแบบการเรียนรู้ในสถานศึกษายังไม่เปิดกว้างมากพอที่จะรองรับความหลากหลายของ Soft Power และยังขาดการบูรณาการเชิงระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพนัส จันทรศรีทอง (2565) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการศึกษากับซอฟต์แวร์ Education Development and Soft Power ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยควรวางแผนและกำหนดแนวปฏิบัติชัดเจนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานได้ตรงตามเป้าหมาย พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ 3R และ 8C ของศตวรรษที่ 21 พร้อมจริยธรรมคุณธรรม และการนำซอฟต์แวร์มาช่วยเผยแพร่ค่านิยมและวัฒนธรรม ทำให้เกิดบุคคลที่เรียนรู้ตลอดชีวิตและสามารถพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนผ่านการศึกษา

2. แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม Soft Power ในจังหวัดฉะเชิงเทรารอบคลุม 10 ด้าน ได้แก่ ประเพณี การท่องเที่ยว อาหาร ศิลปะ เกม กีฬา ดนตรี หนังสือ ภาพยนตร์ และแฟชั่น โดยแต่ละด้านต่างเชื่อมโยงกับทุนทางวัฒนธรรมและศักยภาพของพื้นที่ เช่น การสอนประเพณีขึ้นเขาเผาข้าวหลามผ่านโครงการ การพัฒนาอาหารพื้นถิ่นเป็นเมนูใหม่ หรือการสร้างหนังสือสั้นสะท้อนเรื่องราวท้องถิ่น แนวทางเหล่านี้

เน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ (Active Learning) และการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning) ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างผลงานจริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้ที่มีความเชื่อมโยงกับประสบการณ์ตรงและวัฒนธรรมท้องถิ่นมีพลังในการสร้างแรงบันดาลใจและปลูกฝังคุณค่าได้ดีกว่าการเรียนรู้เชิงทฤษฎี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอังคนางค์ ชากีรา บำรุงสรณ์ และคณะ (2568) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยสู่สากลโดยใช้ Soft Power ผลการศึกษาพบว่า แนวทางพัฒนาที่สำคัญ คือ การสื่อสารนโยบายอย่างชัดเจนทุกระดับ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์กรให้ชัดเจน การพัฒนาศักยภาพและทักษะบุคลากร การจัดสรรงบประมาณและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ตลอดจนการสร้างแรงจูงใจและการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อผลักดัน Soft Power ในมิติทางวัฒนธรรมของไทย เช่น อาหาร ภาพยนตร์ แฟชั่น ศิลปะการต่อสู้ และเทศกาล ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของประเทศ

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้ Soft Power ไว้ 4 แนวทางหลัก คือ 1) การจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจ 2) การจัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น โครงการประกวด หรือเวทีวิชาการ (3) การจัดเป็นสาระการเรียนรู้บูรณาการ ที่เชื่อมโยงหลายวิชาเข้าด้วยกัน 4) การจัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้หรือชุมนุม ที่ตอบสนองความสนใจของผู้เรียนโดยตรงแนวทางเหล่านี้แสดงถึงความยืดหยุ่นในการจัดการศึกษา สามารถปรับใช้ได้ตามบริบทสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่มีหลายรูปแบบช่วยรองรับความหลากหลายของผู้เรียน และทำให้การพัฒนา Soft Power ไม่ถูกจำกัดอยู่เพียงในห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโชคชัย จาดเมือง และคณะ (2568) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริม Soft Power ในภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก โดยเฉพาะด้านวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันและช่วยเหลือเกื้อกูล ซึ่งสะท้อนถึงรากฐานความเข้มแข็งของสังคมไทย แนวทางการพัฒนาที่เสนอ ได้แก่ การสร้างความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ การบูรณาการวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้าสู่กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีความยั่งยืนและตอบสนองต่อบริบทของสังคมในศตวรรษที่ 21

4. ผลการตรวจสอบแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและได้รับการยืนยันว่ามีความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา วิธีการ และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงในสถานศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าแนวทางดังกล่าวสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นฉะเชิงเทราได้ดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการออกแบบแนวทางมีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน คัดเลือกเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับเอกลักษณ์ท้องถิ่น และมีการจัดทำเป็นรูปแบบที่ชัดเจนและปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพรัช สุขเกษม (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมหลักสูตรตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 4 แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ 1 การจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม แนวทางที่ 2 การจัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร แนวทางที่ 3 การจัดเป็นสาระการเรียนรู้บูรณาการ แนวทางที่ 4 การจัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้หรือกิจกรรมชุมนุม ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัด เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างยั่งยืน

จากภาพองค์ความรู้จากการวิจัย แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัด เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างยั่งยืน อธิบายได้ดังนี้

1. การจัดรายวิชาเพิ่มเติม เป็นรายวิชาที่สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถเปิดสอนเพิ่มเติมจากสิ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางฯ เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้น ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน หรือความต้องการของท้องถิ่น โดยกำหนด “ผลการเรียนรู้” เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในรายวิชาเพิ่มเติมต่างๆ ในด้านการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองการเกิด Soft Power ให้สถานศึกษามอบหมายกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตรงตามการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม Soft Power ในแต่ละมิติ เช่น Soft Power ด้านหนังสือของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย Soft Power ด้านดนตรีกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ หรือ Soft Power ด้านกีฬาของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยมอบหมายให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้จัดทำรายวิชาเพิ่มเติมที่ส่งเสริมการเกิด Soft Power ของจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้สาระการเรียนรู้หรือเนื้อหาจาก

สภาพปัจจุบันหรือบริบทความโดดเด่นของท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งต้องจัดทำเป็นรายวิชาที่ทันต่อยุคสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง ตัวอย่างรายวิชาเพิ่มเติม เพื่อส่งเสริม Soft Power ในจังหวัดฉะเชิงเทรา เช่น การสร้างบอร์ดเกมจากแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด กีฬาเรียงแก้ว กีฬาชักเย่อ ฟุตบอล 7 คน แพชั่นจากวัสดุพื้นถิ่น อาหารแปดริ้ว เกษตรกรออนไลน์ Influencer เพื่อการท่องเที่ยว โครงการจากผลิตภัณฑ์ชุมชน เป็นต้น

2. การจัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใฝ่หาความรู้ แสดงความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ ซึ่งต้องการให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยีทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพ รวมทั้งเรื่องการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยของตนเอง อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการทำงานโดยการใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์เพื่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ ตลอดจนการทำนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องราวจากประวัติศาสตร์เพื่อนำมาต่อยอดในการสร้างผลงานใหม่ ๆ โดยเน้นไปที่การเรียนรู้จากพิพิธภัณฑ์ (พิพิธภัณฑ์ภูมิพลอดุลยเดชฯ โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร) เรียนรู้เรื่องราวประวัติศาสตร์ของจังหวัดฉะเชิงเทรา รวมไปถึงเรียนรู้เทศกาลประเพณีสำคัญของจังหวัดโดยจัดกิจกรรม ผ่านผู้เชี่ยวชาญหรือปราชญ์ท้องถิ่น จะทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และเป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์เทศกาลสำคัญ และมีความภาคภูมิใจในเรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะต้องเชื่อมโยงประเด็น หัวข้อ รายละเอียด หรือองค์ประกอบเกี่ยวกับ Soft Power ของจังหวัดฉะเชิงเทราอย่างชัดเจน นอกจากนี้ควรเน้นการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริงแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น จัดการเรียนรู้โดยการพานักเรียนหรือนักศึกษาลงพื้นที่จริงในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของจังหวัดฉะเชิงเทรา เช่น วัดโสธรวรารามวรวิหาร ตลาดน้ำบางคล้า แหล่งท่องเที่ยวสายมู ตลาดโบราณคลองสวนร้อยปี ฯลฯ เพื่อให้เห็นภาพจริงและเข้าใจบริบททางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจการมีส่วนร่วมกับชุมชนให้นักเรียนได้พูดคุยหรือทำกิจกรรมร่วมกับคนในชุมชน เช่น การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารท้องถิ่น หรือการเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้าน ซึ่งจะช่วยสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งจัดกิจกรรมฝึกคำศัพท์ผ่านการเล่นเกมน การเปิดพจนานุกรม และกิจกรรมภาษาอื่น ๆ เพื่อวางรากฐานความรู้ด้านภาษาไทยให้มั่นคงยิ่งขึ้น

3. การจัดเป็นสาระการเรียนรู้บูรณาการ กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความสนใจความสามารถ โดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน การเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเนื้อหาสาระทั้งหลายเข้าด้วยกันอย่างมีความหมาย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง อีกทั้งการบูรณาการหลักสูตรยังเป็นวิธีการสร้างการศึกษาให้มีความหมายยิ่งขึ้นด้วย การจัดเป็นสาระการเรียนรู้บูรณาการ Soft Power ในจังหวัดฉะเชิงเทราจะเป็นวิธีการที่ช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ กระบวนการและเจตคติเกี่ยวกับความเป็นจังหวัดฉะเชิงเทราอย่างลึกซึ้ง แต่การเลือกวิธีนี้ครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์เนื้อหา สาระการเรียนรู้ในรายวิชาของตนเอง และจัดทำเป็นสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับ Soft Power เข้าสู่หน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้จะต้องมีความเชื่อมโยงให้เห็น Soft Power ในจังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างชัดเจน โดยกำหนดให้มีชิ้นงานหรือผลงานที่มีคะแนนเพื่อวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ นอกจากนี้หากใช้วิธีการ บูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนจะต้องปรึกษาหารือกัน ออกแบบและวางแผนร่วมกัน โดยจัดการเรียนรู้ไปในทิศทางเดียวกัน

โดยเฉพาะการกำหนดภาระงาน หรือชิ้นงานที่สามารถวัดผลและประเมินผลร่วมกันได้ ซึ่งวิธีนี้จะช่วยลดภาระผู้เรียนได้มาก และเป็นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านความร่วมมือของครูผู้สอนอย่างแท้จริง

4. การจัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้หรือกิจกรรมชุมนุม เพื่อลดเวลาเรียนภาควิชาการลงแต่ต้องไม่กระทบเนื้อหาหลักที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ และครูปรับ การเรียนการสอน การจัดกิจกรรม โดยเพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ทุกด้าน สถานศึกษาสามารถออกแบบกิจกรรมให้มีเวทีการแสดงศักยภาพของนักเรียนด้านต่าง ๆ เช่น ด้านแพชชั่น จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติร่วมกันทุกภาคส่วนทั้งจังหวัด โดยอาจเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้แต่งกายด้วยชุดพื้นเมืองหรือผ้าพื้นเมืองในโอกาสสำคัญเมื่อจังหวัดจะชิงเทรามีเทศกาลหรือประเพณีต่างๆ เพื่อให้เกิดเป็นภาพจำและสร้างความตื่นตาตื่นใจให้กับคนในชุมชน เช่น งานนมัสการหลวงพ่อพระพุทธรูป งานเทศกาลมะม่วง เป็นต้น ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสออกแบบลดเวลาด้วยเทคนิคต่างๆ โดยมีแนวคิดที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดจะชิงเทร่า เช่น การพิมพ์ลายที่สามารถหาอุปกรณ์ในการจัดทำได้ง่ายในท้องถิ่นซึ่งการจัดกิจกรรมอาจให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีองค์ความรู้และประสบการณ์มาถ่ายทอด จะทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่า สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดสำหรับสร้างสรรค์ผลงานต่อไปอย่างยั่งยืน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงได้ทดลองทำงานจริงผ่านการจัดค่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างผลงานจริง เมื่อเกิดปัญหาต่างๆ นักเรียนจะได้เรียนรู้ และเกิดทักษะในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ เช่น การสร้างลดเวลาของผ้า การตัดเย็บเสื้อผ้า การจัดทำหมวก กระเป๋าผ้า หรือชิ้นงานต่างๆ ที่มีความทันสมัยและใช้งานได้จริง เพื่อให้สามารถต่อยอด เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีกลไกการขับเคลื่อนนโยบาย Soft Power ของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบาย Soft Power จังหวัดจะชิงเทร่า กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ฯ ประกอบด้วยกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม การประสานกลไกความร่วมมือ และเครือข่าย การทำบันทึกข้อตกลง (MOU) มีระบบติดตามและประเมินผล

1.2 ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลของการนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเกิด Soft Power ในพื้นที่จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) จังหวัดจะชิงเทร่าอย่างยั่งยืนไปบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามหรือการวิเคราะห์เชิงสถิติ เพื่อเก็บข้อมูลจากครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในวงกว้าง อันจะช่วยยืนยันผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้ และทำให้นวทางการจัดการเรียนรู้มีความน่าเชื่อถือและสามารถประยุกต์ใช้ได้จริงมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรขยายการวิจัยไปยังพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างด้านบริบททางสังคม วัฒนธรรม และการจัดการศึกษา อันจะนำไปสู่การกำหนดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ Soft Power ที่มีความเหมาะสมทั้งในเชิงเฉพาะพื้นที่และเชิงนโยบายระดับภูมิภาค

เอกสารอ้างอิง

- โชคชัย จาดเมือง และคณะ. (2568). แนวทางการส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Power) กับการจัดการเรียนรู้
ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กำแพงเพชร. วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 9(17), 66-77.
- ธนกร วังบุญคงชนะ. (2565). ซอฟต์แวร์ไทย: ยุทธศาสตร์การสร้างรายได้จากวัฒนธรรม.
https://www.matichon.co.th/news-monitor/news_3310760 สืบค้นเมื่อ 26 เมษายน
2567.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พนัส จันทศรีทอง. (2565). การพัฒนาการศึกษาซอฟต์แวร์. วารสารครุศาสตร์สาร, 16(2), 33-46.
- ไพรัช สุขเกษม .(2567). การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการ
พูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.
การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2567). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.
2567). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566—2570). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อังคนางค์ ชากีร่า บำรุงสรณ์. และคณะ. (2568). การส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยสู่สากลโดยใช้ Soft Power.
วารสาร มจร การพัฒนาสังคม, 10(1), 268-283.